

Др ЈОВАН АЈДУКОВИЋ

**РАДОВИ ИЗ
ЛИНГВИСТИЧКЕ
КОНТАКТОЛОГИЈЕ**

ФОТО ФУТУРА

Др Јован Ајдуковић

РАДОВИ ИЗ ЛИНГВИСТИЧКЕ КОНТАКТОЛОГИЈЕ



Најстарија кућа у Сремским Карловцима саграђена на темељима
римског каструма.
(www.sremiskikarlovci.info)

Д.ф.н. Йован Айдукович

**ТРУДЫ ПО
ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ
КОНТАКТОЛОГИИ**

Белград, 2012

Др Јован Ајдуковић

**РАДОВИ ИЗ
ЛИНГВИСТИЧКЕ
КОНТАКТОЛОГИЈЕ**

Београд, 2012

Д.ф.н. Йован Ајдукович
ТРУДЫ ПО
ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ КОНТАКТОЛОГИИ

Dr Jovan Ajdukovich
THE WORKS ON
LINGUISTIC CONTACTOLOGY

Издавач и штампа
Фото Футура - Београд

Електронско издање
14.10.2012.

Издавање књиге финансирао је аутор.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.16'362(081)
811.161.1:811.163.41(081)

АЈДУКОВИЋ, Јован, 1968-

Радови из лингвистичке контактологије / Јован Ајдуковић. -
1. изд. - Београд : Фото футура, 2012 (Београд : Фото футура). -
230 стр.; 24 cm

На спор. насл. стр.: Труды по лингвистической контактологии.
- Радови на срп., рус. и енгл. језику. - Тираж 150. - О аутору:
стр. 225-230. - Напомене и библиографске референце уз текст.
- Библиографија уз сваки рад. - Библиографија аутора књиге:
стр. 214-224. - Регистри.

ISBN 978-86-83691-47-0

а) Словенски језици - Компаративна граматика
б) Руски језик - Српски језик - Компаративна анализа

COBISS.SR-ID 192702988

САДРЖАЈ

Уводне напомене	7
Шта је ново у српској и хрватској лингвистичкој контактологији у првој деценији XXI века	9
Контактолошки синоними под руским утицајем у македонском контактолошком речнику	28
Контактолошки и контактни антоними	43
Увод	43
Дефиниција КА и КоА	44
КА, КоА и фазе адаптације	45
Контактолошки антонимско-синонимски блок (КАСБ) и контактолошки синонимско-антонимски блок (КСАБ)	47
КСАБ и фазе адаптације контактолексеме „генерален“ / „генералан“	48
КА и КоА у нашем корпусу	54
Закључак	58
Некоторые аспекты адаптации контактолексем под влиянием сербского языка в русском интернет-дискурсе	61
Корпус контактолексем	63
Взаимосвязь инфлюенции и контекста	65
Контекстуально-контактологические блоки и кластеры	66
Типы трансморфологизации категории падежа	74
Заключительные выводы	76
Транссемантизация русской контактолексемы „чевапчичи“ в контактологическом словаре	79
О понятии „трансконцептуализация“	88
Введение	88
Языковая концептуализация	89
Языковая трансконцептуализация	90
Типы трансконцептуализации (нулевая, компромиссная свободная)	94

О првих томах „Контактологическог словаря славянских языков“, посвященных влиянию русского языка	98
About the First Volume of a Contactological Dictionary of Slavic Languages	112
Структура и основное содержание монографии „Введение во фразеологическую контактологию. Теория адаптации контактофразем под влиянием русского языка“	128
Контактолошки речник контактофразема под руским утицајем у македонском и српском језику	140
Први део	149
Трансграфематизација	150
Трансакцентуација	152
Трансфонемизација	156
Трансструктуризација	158
Транссинтаксизација	160
Трансдеривација	165
Трансморфологизација	167
Транссемантизација	168
Трансстилизација	173
Транспарадигматизација	174
Трансконцептуализација	175
Укупна адаптација	179
Други део	180
Трећи део	180
Четврти део	181
Пети део	182
О межславянском контактологическом атласе	193
Регистар имена	202
Предметни регистар	206
Библиографија радова аутора књиге	214
О аутору	225

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У овој књизи представљамо једанаест реферата са међународних научних конференција у Албанији, Босни и Херцеговини, Бугарској, Грчкој, Мађарској, Македонији, Русији, Хрватској и Црној Гори. Они су написани у оквиру пројекта бр. 148012 „Кодови руске културе“ Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије. Девет радова објавили смо у рецензираним међународним научним зборницима и књигама (један је изашао у Јапану на енглеском језику), а два су прихваћена за штампу. Готово сви радови дају се у незнатној ауторској редакцији која укључује термилошко уједначавање, постављање резимеа и кључних речи на првој страници. Рад о српском и македонском контактолошком речнику контактофразема обједињује реферате прочитане на две конференције и овде га публикујемо у проширеној верзији и са новим насловом. Због ограниченог обима ове књиге истраживања из других подручја лингвистичке контактологије наћи ће се у наредним књигама.

Како објављени радови представљају реферате са научних конференција, они у техничком и концепцијском смислу задовољавају захтеве Организационог одбора скупа и Уређивачког одбора зборника где су штампани. Другим речима, начин теоријске елаборације и презентације грађе одредили су како временско ограничење на 15 минута усменог излагања и 5 минута за дискусију, тако и ограничење у погледу дозвољеног броја страница које рад може да има да би био објављен (максимално до 8, односно до 15 страница ауторског текста). С обзиром да је ова књига урађена у другачијем формату, те да неколико радова представљају проширене верзије реферата, сасвим је природно да број страница књиге буде већи од укупног броја страница зборничког текста.

У нашим истраживањима кључно место заузимају идеје уобличене са теоријско-методолошког и појмовно-термилошког становишта, као и лексикографски аспект описа контактолошких јединица. У њима разматрамо поједина теоријска и практична питања везана за израду вишетомног „Контактолошког речника словенских језика“ (Ајдуковић 2010 [Том 1]; 2011 [Том 2]; 2012 [Том 3]), као и „Контактолошког атласа словенских језика“ (в. у Ајдуковић 2010). Истраживања из лексичке и фразеолошке контактологије и контак-

толошке лексикографије ослањају се на загребачку контактолошку школу англисте академика Рудолфа Филиповића и слависте, русисте академика Антице Менац, као и на наше реинтерпретације и иновације те теорије урађене на материјалу инословенских језичких контаката и представљене у књигама „Русизми у српскохрватским речницима. Принципи адаптације. Речник“ (1997), „Увод у лексичку контактологију. Теорија адаптације русизама“ (2004) и „Контактолошки речник адаптације русизама у осам словенских језика“ (2004). Израда „Контактолошког речника словенских језика“ је део нашег главног пројекта под називом „Словенски језици у контакту са руским језиком“ на коме непрекидно радимо од 1992. године. План је да на његовим темељима створимо геоинформациони систем „Међусловенски контактолошки атлас“ у коме би биле интегрисане тематске базе са најразноврснијим електронским контактолошким картама и семиотичким метапроменљивим (таблице, пратећи коментари, илустрације и т.д.). Радови у овој књизи написани с циљем да буду теоријска подлога „Контактолошком речнику словенских језика“ представљају по нама значајан допринос проучавању руско-инословенских језичких контаката и лингвистичкој контактологији (контактолошкој лексикографији) као научној дисциплини.

Књигу „Радови из лингвистичке контактологије“ можете преузети са следеће адресе:

<http://ajdukovicj2.narod2.ru/AjdukovicRadovi2012net.pdf>

Вы можете скачать „Труды по лингвистической контактологии“ пройдя по этой ссылке:

<http://ajdukovicj2.narod2.ru/AjdukovicRadovi2012net.pdf>
